

Öppet brev till berörda myndigheter rörande hotet mot Kalmarsund vid brand i litiumbatterier i på Smedmossen, Mönsterås kommun

Till: Havs- och vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Naturvårdsverket
kundtjanst@naturvardsverket.se

Södra Östersjöns vattendistrikt, Länsstyrelsen Kalmar län
vattenmyndigheten.kalmar@lansstyrelsen.se

Kalmar läns kustvattenkommitté
tobias.facchini@regionkalmar.se

Kalmarsundskommissionen
anna.thore-rosendahl@kalmar.se

Kopia: Länsstyrelsen i Kalmar
kalmar@lansstyrelsen.se

Caroline Lagerkvist, handläggare, länsstyrelsen, Kalmar
caroline.lagerkvist@lansstyrelsen.se

Mönsterås kommun
kommun@monsteras.se

Samtliga fullmäktigeledamöter i Mönsterås

Bakgrund

Novar Sweden AB, ett litet nybildat aktiebolag med 25 000 kronor i aktiekapital och utan anställda vill skövla 133 hektar skogsmark söder om Mönsterås centralort och där sätta upp 105 000 solceller på Smedmossen samt inhägna hela området.

De planerade solcellernas effekt uppges vara 76 MW. Baserat på siffror från Hultsfreds solpark så kommer Smedmossen uppskattningsvis att utrustas med 27 MW batterikapacitet som kommer att bestå av litiumbatterier.

Ett 1 MW litiumjonbatterisystem innehåller uppskattningsvis 80–150 kg rent litium. För Smedmossen innebär detta en total mängd litium på mellan 2 och 4 ton.

Beträffande litiumbatterier

Litium är extremt giftigt och om litiumbatterier börjar brinna så är de svåra att släcka. Röken innehåller bland annat vätefluorid, kolmonoxid, koldioxid, vätecyanid, fluorvätesyra, flyktiga organiska föreningar, elektrolytångor och tungmetaller.

Skulle litiumbatterierna på Smedmossen börja brinna så drabbas Tålebo, Nyebo, Ramsås och/eller Timmernabben beroende på vindriktningen. Blåser det västliga vindar blåser rökgaserna ut mot Kalmarsund som kommer att kontamineras.

Men det allvarligaste är att den släckmetod som används kräver enorma mängder vatten och släckvattnet är även det extremt giftigt.

Merck Millipore skriver i sitt säkerhetsdatablad om litium: **Förhindra släcknings-vattnet från att förorena ytvattnet eller grundvattnet. Detta kommer att vara omöjligt i fallet Smedmossen.**

Så här ser omgivningen till Smedmossen ut:

Notera vattendragen. Det finns även ett antal diken som avvattnar området.

Så till saken

Den planerade solcellsparken på Smedmossen upprör många Mönsteråsbor. Saken debatteras på Facebook och det pågår en namninsamling mot projektet. Projektet utgör ett hot mot en etablerad vandringsled, den grundlagsskyddade allemansrätten och tillträde till kända bebyggelselämningar. Om Smedmossen skulle bli verklighet vore det en hån mot Sveriges ambitioner avseende Ageda 2030 och behovet av kolsänkor.

De två ledande politikerna i Mönsterås, centerpartisten Anders Johansson och socialdemokraten Robert Rapakko hävdar med bestämdhet att Mönsterås kommun inte kan stoppa detta projekt. De lever i tron att det hela bara handlar om ett bygglov för en "transformatorbod" [sic] och att till skillnad mot vindkraftverk kan kommunen inte göra något.

Frågeställningar

- 1) Kan det verkligen vara sant att Mönsterås kommun inte har några möjligheter att stoppa denna etablering som vid en eventuell brand skulle åstadkomma en enorm skada på djur och växtlighet i Kalmarsund.
- 2) Om Smedmossen skulle bli verklighet, vem bär ansvaret vid en eventuell brand? Novar Sweden AB eller länsstyrelsen i Kalmar som kanske beviljat tillstånd?
- 3) Vem kan göra en professionell risk- och konsekvensanalys av en litiumbrand med tanke på att det kommer att finnas mellan 2 000 till 4 000 kilo litium där? Mönsterås kommun har inte den kompetensen. Risk- och konsekvensanalysen torde inkludera såväl momentana skador som ur ett längre perspektiv.
- 4) Kommer ni i och med denna information att kontakta länsstyrelsen i Kalmar eller förväntar ni er att de rådgör med er innan ett beslut fattas?